288

VERZAMELING VAN VOORSCHRIFTEN

VOOR

DE ZEEMACHT

IN

NEDERLANDSCH-INDIË

DEEL I

HOOFDSTUK VIII

JUSTITIEELE ZAKEN
(I. J. Z.)

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA

VI-179.B.
NO-1;8.

— BOEKHANDEL VISSER & Co., — 1919

52 hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 30 - 06 - 2010
Nomor Induk : 896/PM-Museum/2010
BIB - ID :
ITEM - ID :
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VI-179.B
Mg-1;8

VIII^STE HOOFDSTUK

JUSTITIEELE ZAKEN

(I. J. Z.)

(Vastgesteld bij beschikking van den Commandant der Zeemacht van 5 Maart 1919 No. 2121).

EERSTE DEEL

WELTEVREDEN
BOEKHANDEL VISSER & Co,
1 9 1 9.

BAT. GEMEENSCHAP VAN K.L.EN W.
PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

VIII^STE HOOFDSTUK.

JUSTITIEELE ZAKEN

Art. 1. (Art. 1. J.Z.)

Inleidende bepalingen.

(1) Met den inhoud van 3 V. K. M. XI (J.Z.) behoort bij de zeemacht in Oost-Indië rekening te worden gehouden, voor zooverre niet in de ondervolgende artikelen anders is bepaald of uit de strekking van eenige in genoemd hoofdstuk voorkomende bepaling duidelijk blijkt, dat deze niet van toepassing is.

(2) Waar in genoemd hoofdstuk gesproken wordt over het hoog militair gerechtshof, zal het, bij de lezing der artikelen waarin dit militair rechterlijk college wordt genoemd, niet moeilijk vallen te onderscheiden of daarvoor in deze gewesten al dan niet moet worden gelezen het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië, mits men slechts in het oog houde, dat de taak van dit gerechtshof, ten opzichte van de zeemacht in Oost-Indië, voorloopig beperkt blijft tot de gevallen genoemd in de artikelen 10 en 16 R.Z., benevens tot de approbatie en de behandeling in appèl en wat daarmede verband houdt van alle vonnissen in *straf*zaken en van dispositiën en vonnissen bij vermeende onbevoegdheid des rechters door de krijgsraden in Oost-Indië gewezen en dat genoemd hof derhalve, zoolang de wet op de krijgstucht (wet van 27 April 1903, Nederlandsch staatsblad No. 112) nog niet in werking is getreden, geenerlei bemoeienis, noch in eersten aanleg, noch in hooger beroep, heeft met *beklag*zaken.

Behoudens de uitzonderingsgevallen, waarin beklagzaken door den krijgsraad worden behandeld en afgedaan — vide

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

art. 22 J.Z. — blijft de behandeling van alle bek lagzaken, benevens de kennisneming van strafzaken tegen personen die, krachtens art 50 van 's hofs provisioneele instructie, in eerste instantie voor het hoog militair gerechtshof moeten terechtstaan, aan het hof te *Utrecht* voorbehouden.

Aanvullingen

Art. 2.

Beteekenis van enkele in dit hoofdstuk voorkomende uitdrukkingen.

(1) In dit hoofdstuk worden onder „vlootvoogd" mede verstaan alle autoriteiten die het verwijzingsrecht hebben.

(2) Onder „schip" zijn mede begrepen de inrichtingen der zeemacht. [1])

Art. 3. (Art. 4 J.Z.)

Voorloopig onderzoek. Samenstelling der commissie van voorloopig onderzoek. Wijze van opmaken van het procesverbaal.

(1) Indien niet twee officieren beschikbaar zijn, kan de commissie van voorloopig onderzoek bestaan uit een officier en een onderofficier, aan welken laatste zoo mogelijk tevens de functie van secretaris wordt opgedragen.

(2) De officier, die met de functie van officier-commissaris belast is, zal alleen dan in deze commissie worden benoemd, wanneer een ander officier niet beschikbaar is.

(3) Bij voorkeur worden in deze commissie benoemd officieren, die niet lid van een krijgsraad zijn.

(4) In overeenstemming met het bepaalde bij art. 4 (2) J. Z. zal slechts bij uitzondering aan de commissie een derde persoon (onderofficier of manschap) als secretaris worden toegevoegd.

(5) Het proces-verbaal wordt tijdens de zittingen van de commissie opgesteld en de opgeschreven verklaringen worden op die zittingen, ten overstaan van de commissie, aan de betrokkenen voorgelezen en door dezen onderteekend.

---

[1]) Ter voorkoming van misverstand wordt hier aangeteekend, dat door het H. M. G. te Utrecht is beslist, dat, ten aanzien van de wijze van behandeling van klachten over door den commandant van een kustbatterij opgelegde disciplinaire straffen, bedoelde commandant niet mag worden beschouwd als te zijn commandant van een schip (bodem), zoodat genoemde klachtzaken, indien de commandant een subaltern officier is, door den krijgsraad te Soerabaja behooren te worden behandeld.

Voor andere inrichtingen der zeemacht geldt m.m. hetzelfde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

Art. 4. (Art. 5 J.Z.)

Afleggen van verklaringen door burgerpersonen tijdens het voorloopig onderzoek.

(1) Wanneer de commissie van voorloopig onderzoek het noodig acht de verklaringen van burgerpersonen in te winnen, zal de betrokken commandant zich zoo noodig kunnen wenden:

a. op plaatsen waar een commissaris van politie aanwezig is, tot dezen,

b. elders, tot het hoofd van plaatselijk bestuur,

welke autoriteiten in den regel bereid zullen worden bevonden hare medewerking te verleenen om die personen, hetzij door de commissie, hetzij door de politie, te doen hooren.

(2) Zoo noodig en mogelijk kunnen de bedoelde burgerpersonen door de commissie aan den wal worden gehoord.

Art. 5. (Art. 6 en 9 J. Z.)

Het opmaken van uittreksels uit scheeps journaal, stamboek, conduiteboekje, enz. moet met zorg geschieden, op papier van groot formaat.

(1) Bij het opmaken van de uittreksels-scheepsjournaal, waarvan sprake is in 2. V.K.M. IV. 190, 3. V.K.M. XI. 6 en 1. I.V. III. 138 en van de uittreksels uit het stamboek en uit het conduiteboekje, genoemd in 3. V.K.M. XI. 9, moet in het oog worden gehouden, dat deze schriftelijke bescheiden kunnen bestemd zijn om als afschriften van authentieke akten in een proces als wettige bewijsmiddelen te dienen, op grond waarvan zij met nauwgezetheid moeten worden opgemaakt.

(2) Bedoelde geschriften en c.q. andere optemaken schriftelijke bescheiden, die als bewijsmiddelen in strafzaken moeten dienen, behooren te zijn geschreven op halve of geheele folio-vellen en niet op papier van kleiner formaat.

(3) In het bij het proces-verbaal van voorloopig onderzoek overteleggen uittreksel uit het conduite-boekje zal, indien de verdachte is een voorwaardelijk ontslagen regeeringspupil (zie artikel 39bis van het wetboek van strafrecht), worden melding gemaakt van het feit dat de betrokkene ter beschikking van de regeering was gesteld.

Art. 6. (Art. 9 J.Z .)

Wijze van inzenden van het proces-

(1) Commandanten die niet zelf het verwijzingsrecht hebben zullen, indien de vlootvoogd niet ter standplaats van den krijgsraad resideert, het aan die autoriteit gerichte schrijven met bijlagen, bedoeld in art. 9 (1) J.Z., doen toekomen aan

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

verbaal van voorloopig onderzoek. Beslissingen van den vlootvoogd.

den fiscaal, die, na daarbij zijn advies te hebben gevoegd, voor de doorzending aan den vlootvoogd zorg draagt.

(2) In de gevallen bedoeld in art. 9 (6, 1e gedeelte [1]) en 8) J.Z. zendt de vlootvoogd de vereischte stukken aan het hoofd van plaatselijk bestuur, in het eerste geval tevens met aanbod den verdachten schepeling, zoo deze in arrest is, over te leveren.

Art. 7. (Art. 8 J.Z.)

Het nemen van informatiën aan boord van schepen, waar de krijgsraad niet resideert.

(1) De inhoud van de artikelen 8, 25 en 26 R.Z. belet den vlootvoogd niet om, indien zulks hem wenschelijk voorkomt, bij eene verwijzing naar den krijgsraad te gelasten, dat de informatiën zullen worden genomen aan boord van een onder zijne rechtstreeksche bevelen gesteld schip, hetwelk zich niet bevindt ter plaatse waar de krijgsraad resideert.

(2) De commandant van zoodanig schip zal in dat geval het onderzoek aan den door hem benoemden of alsnog te benoemen officier-commissaris opdragen.

Art. 8. (Art. 9 J.Z.)

Telegraphische verwijzing naar den Zeekrijgsraad in zeer bijzondere gevallen.

(1) Indien in zeer bijzondere gevallen (bv. bij aanvaringen, misdrijven tegen lijf of leven, belangrijke diefstallen, enz., het aanvangen der informatiën geen uitstel gedoogt, uit hoofde van het anders verloren gaan van bewijsmateriaal, zal de niet met het verwijzingsrecht toegeruste commandant langs telegrafischen weg verwijzing naar den zeekrijgsraad aan den vlootvoogd kunnen verzoeken, na zoo mogelijk vooraf een der fiscaals te hebben geraadpleegd.

(2) Indien zelfs niet langs telegrafischen weg een verwijzing naar den krijgsraad mogelijk is, zal het, ten einde

---

[1]) Bij G. B. van 4 Januari 1852 No. 8 was bepaald, dat, wanneer personen behoorende tot de Nederlandsche Marine een misdrijf plegen met andere personen welke voor den rechter in Nederlandsch-Indië terecht staan of in zoodanig delict betrokken zijn, elk der beschuldigden, niettegenstaande de bestaande connexiteit, voor zijn bevoegden rechter afzonderlijk zal worden gebracht; dit G. B. is echter ingetrokken bij G. B. van 23 Maart 1894, No. 10, met het gevolg, dat in Nederlandsch-Indië te dezen opzichte dezelfde regelen gelden als in Nederland.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

zooveel mogelijk het verloren gaan van bewijsmateriaal te voorkomen, als regel aanbeveling verdienen om de hulp der plaatselijke justitie in te roepen, opdat het resultaat der onderzoekingen in door vervolgingsambtenaren op den ambtseed opgemaakte processen-verbaal worde vastgelegd.

Art. 9. (Art. 16 J.Z.)

Zoogenaamde vóórarrestanten worden in den regel te Soerabaja overgebracht naar de marinekazerne.

Ter bevordering van gelijkvormigheid in de wijze waarop preventief arrest wordt ondergaan, zullen te Soerabaja de onder het rechtsgebied van den commandant der zeemacht behoorende personen, die verdacht worden zich aan een strafbaar feit te hebben schuldig gemaakt en die deswege in arrest zonder waarneming van dienst worden gesteld, zoo mogelijk worden overgebracht naar de marine-kazerne, zoodra de commandant tot het inzenden van de kennisgeving bedoeld in art. 8 R.Z. heeft besloten.

Art. 10. (Artt. 20 en 21 J.Z.)

Beklag bij de hoogere militaire autoriteit.

Indien een klager zich beroepen heeft op de hoogere militaire autoriteit en deze zich niet in de onmiddellijke nabijheid bevindt, wordt de commissie, bedoeld in art. 21 J.Z, benoemd door den commandant van den bodem, waarop de klager dient.

In dat geval heeft de inzending der stukken, bedoeld in art. 20 J.Z., eerst plaats na afloop van het onderzoek door de commissie, tegelijk met alle overige op de zaak betrekking hebbende bescheiden.

Art. 11. (Artt. 20, 22 en 23 J.Z.)

Beklag bij den militairen rechter.

(1) Indien een klager zich beroepen heeft op den militairen rechter, blijven de artt. 22 en 23 J.Z. — inzonderheid ook art. 22 (12) — van kracht. (Zie het omtrent de taak van het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië vermelde in art. 1 (2) I. J.Z.).

(2) De noot voorkomende aan den voet van bladzijde 13 J.Z. is niet van toepassing op de genoemde artt. 22 en 23 J.Z.

(3) De verzending der stukken bedoeld in art. 22 (14) J.Z. heeft plaats aan het departement der marine te Batavia,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

onder begeleidend schrijven, in een stevig en verzegeld pakket, voorzien van het adres van het hoog militair gerechtshof te *Utrecht*.

Art. 12. (Art. 16 R. Z. en 24 J. Z.)

Hoe te handelen bij voortvluchtigheid van een beklaagde.

(1) De opzending van de processtukken bedoeld in art. 16 R. Z. en 24 (2) J. Z. geschiedt in deze gewesten onder begeleidend schrijven aan het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië.

(2) Van deze opzending wordt, onder vermelding van datum en nummer van den begeleidenden brief, kennis gegeven aan den commandant der zeemacht en, wanneer de voortvluchtigen niet behooren tot de Inlandsche bevolking van Nederlandsch-Indië, tevens aan het hoog militair gerechtshof in Nederland.

(3) Bij het departement der marine wordt van in deze gewesten naar den zeekrijgsraad verwezen voortvluchtige beklaagden een register aangehouden, hetwelk bij terugkeer van deserteurs wordt geraadpleegd.

Art. 13. (Artt. 25 en 26 J. Z.)

Toezending van afschriften benoemingsbesluiten.

(1) Gewaarmerkte afschriften van de in art. 25 (8)J.Z. vermelde benoemingsbesluiten worden eveneens toegezonden aan het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië en, voorzoover de benoemingen niet plaats hadden door den commandant der zeemacht, tevens aan dezen.

(2) Voor een model der benoemingsbesluiten zie men bijlage No. 1.

Vervanging van den officier-commissaris of secretaris bij de informatiën.

(3) Is vervanging van den door een vlootvoogd benoemden officier-commissaris of secretaris noodzakelijk, dan wordt daarvan door den commandant van den betrokkene aan den vlootvoogd mededeeling gedaan..

Art. 14. (Art. 39 J. Z.)

Maatregelen ter bespoediging van het nemen

(1) In het geval genoemd in art. 39 (1) J. Z. is de fiscaal, indien deze zich niet in de onmiddellijke nabijheid van de autoriteit bevindt die den krijgsraad kan doen bijeenkomen, het daartoe strekkende verzoek, zoo noodig langs

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

van beslissingen in zake arrest.

telegraphischen weg, doen; het bevel tot bijeenkomen van den krijgsraad wordt alsdan eveneens telegrafisch gegeven.

(2) Bevindt het schip, alwaar de informatiën worden gehouden, zich op geruimen afstand van de plaats waar de krijgsraad resideert, dan kan, indien bij naleving van het voorschrift van art. 39 (1) J.Z. aanzienlijke vertraging zoude ontstaan, de officier-commissaris telegrafisch aan den fiscaal verzoeken om den krijgsraad voor te stellen een beklaagde uit het arrest te ontslaan of in het arrest verandering te brengen, onder opgave der redenen welke daartoe aanleiding geven.

Art. 15. (Art. 44 J. Z.)

Hoe te handelen wanneer beklaagde tijdens de instructie verdacht wordt nog een ander delict te hebben gepleegd.

Het voorschrift van artikel 44 (1) J. Z. belet niet dat, indien tijdens de informatiën, gehouden aan boord van een tot eenig commando behoorend schip hetwelk zich niet bevindt ter phatse of in de onmiddellijke nabijheid van de standplaats van den krijgsraad, de officier-commissaris aanleiding heeft om den beklaagde ook van een ander strafbaar feit te verdenken, hij daarvan c. q. kennis geeft aan den commandeerenden officier, die in dat geval bevoegd is ook voor dat andere strafbare feit den beklaagde naar den zeekrijgsraad te verwijzen.

Art. 16. (Art. 46 J. Z.)

Verdenking tijdens de informatiën gerezen dat beklaagde het ten laste gelegde feit heeft gepleegd in connexiteit met anderen.

(1) De voorschriften van art. 46 J. Z. worden in deze gewesten in dier voege toegepast, dat de officier-commissaris kennis geeft aan:

a. den leger-commandant, in het geval genoemd onder II van de eerste alinea van het artikel;

b. den betrokken plaatselijken- of garnizoens- commandant, in het geval bedoeld in de vijfde alinea van het artikel;

c. het hoofd van plaatselijk bestuur, indien een der gevallen genoemd in III van de eerste alinea of in de zesde alinea van het artikel aanwezig is.

(2) De kennisgeving bedoeld onder *a* van het vorige lid geschiedt buiten Java en Madoera door tusschenkomst van den gewestelijken commandant.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

Art. 17. (Art. 47 J. Z.)

Verdenking gerezen tegen andere personen tijdens de informatiën.

In afwijking van het bepaalde in art. 47 J. Z. worden in deze gewesten de onder (1) genoemde bescheiden toegezonden: in het geval vermeld onder (1) aanhef en *b:* aan den betrokken plaatselijken — of garnizoens-commandant, in het geval vermeld onder (1) aanhef en *c:* aan het hoofd van plaatselijk bestuur.

Art. 18. (Art. 52 J. Z.)

Verdenking van meineed.

Ingeval een getuige van meineed wordt verdacht, worden de vereischte stukken toegezonden aan de autoriteiten vermeld in art. 52 (4) J. Z. j° art. 17 I. J. Z.

Art. 19. (Art. 55 J. Z.)

Verhoor van getuigen op vraagpunten.

(1) Onder „Burgerlijke Regtbank" in art. 80 R. Z. behoort in deze gewesten te worden verstaan de raad van justitie met betrekking tot Europeesche of daarmede gelijkgestelde personen en de landraad ten aanzien van Inlanders, Chineezen en andere vreemde Oosterlingen.

(2) Ingeval aan het verzoek tot het in acht nemen van het voorschrift van art. 92 R. Z. betreffende den na-eed (zie model No. 11 van 3 V. K. M. XI) niet is voldaan, kan met den voor-eed genoegen worden genomen, in verband met art. 10 der wet van 15 Mei 1829 (stbl. No. 28) houdende Algemeene bepalingen der Wetgeving van het Koningrijk.

(3) Raden van justitie zijn gevestigd te: Batavia, Semarang, Soerabaja, Makasser, Padang en Medan;

voor de standplaatsen van landraden wordt verwezen naar den regeeringsalmanak.

(4) Personen behoorende tot de Nederlandsche gezantschapswacht te Peking kunnen als getuigen op vraagartikelen worden gehoord door den Nederlandschen Consulairen ambtenaar te Tientsin.

Art. 20.

Zich in Ned.-Indië bevindende personen moeten aan op-

(1) Alle bevelen, vorderingen en oproepingen, ingevolge bepalingen van de rechtspleging bij de zeemacht gericht tot personen, die zich in Nederlandsch-Indië bevinden, worden, ook ten aanzien van de daaruit voor die personen voortvloeiende

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

roepingen enz. ingevolge bepalingen der R. Z. voldoen.

verplichtingen, gelijkgesteld met soortgelijke bevelen, vorderingen en oproepingen van den militairen rechter of van militair-rechterlijke autoriteiten aldaar.

Aan die bevelen, vorderingen en oproepingen moet worden voldaan met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van genoemd wetboek.

(2) Aan de verzoeken of bevelen tot medebrenging, gedaan bij de missives, bedoeld in de artikelen 79, 80, 81, 82, 87 en 168 juncto 169 van de rechtspleging bij de zeemacht, wordt in Nederlandsch-Indië van wege den commandeerenden officier bij de landmacht of de burgerlijke rechtbank, tot wie(n) die missives gericht zijn, uitvoering gegeven overeenkomstig de desbetreffende voorschriften van genoemd wetboek.

(3) Voor de deurwaarders en de als zoodanig fungeerende personen zullen in Nederlandsch-Indië ook ten aanzien van hunne verrichtingen ten behoeve van de rechtspleging bij de zeemacht de bepalingen gelden, daar te lande van kracht voor hunne verrichtingen in burgerlijke strafzaken.

(K.B. van 24 Augustus 1917 No. 47, Ned-Ind. Stbl: 1918 No. 14).

Art. 21. (Art. 57 J. Z.)

Oproepen van burger-getuigen.

Ter bespoediging van het onderzoek verdient het aanbeveling om eene eerste oproeping tot het doen verschijnen van burger-getuigen te doen geschieden door het hoofd van plaatselijk bestuur, behalve op grootere plaatsen (als Batavia, Semarang, Soerabaja, Makasser, Padang, enz.), waar de oproeping van Europeesche getuigen door middel van de plaatselijke politie, van Inlandsche getuigen door tusschenkomst van het districts-hoofd (wedana) en van Chineezen en andere vreemde Oosterlingen door middel van hunne hoofden kan plaats hebben.

Is een op deze wijze opgeroepen getuige onwillig om te verschijnen, dan wordt de bemiddeling ingeroepen van de burgerlijke rechtbank overeenkomstig het voorschrift van art. 81 R. Z, terwijl eerst daarna de toepassing c. q. van art. 82 R. Z. in aanmerking komt

Aanvullingen

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

Art. 22. (Art. 59 J. Z.)

Rogatoire commissiën. In Nederlandsch-Indië worden rogatoire commissiën aan buitenlandsche rechters ter verdere doorzending aan den directeur van justitie gezonden, door tusschenkomst van den commandant der zeemacht.

Art. 23. (Art. 60 en 61 J. Z.)

Het hooren van deskundigen. (1) Deskundigen kunnen op dezelfde wijze als getuigen (zie art. 21) dan wel, desgewenscht, rechtstreeks worden opgeroepen.

(2) Indien verslagen en verklaringen van deskundigen mededeelingen bevatten waarvan zij de wetenschap door waarneming hebben verkregen, zal het veelal aanbeveling verdienen hen nog tijdens de informatiën als getuige-deskundige te hooren en als zoodanig te beëedigen.

Dienovereenkomstig zal zijn te handelen, wanneer een deskundige, die niet een verslag heeft uitgebracht, wordt opgeroepen om eene verklaring af te leggen. (1)

Art. 24.

Inwinnen van psychiatrisch advies. (1) Wanneer ter plaatse waar het onderzoek wordt gehouden geen gelegenheid bestaat deskundig advies in te winnen betreffende de geestvermogens van een naar den krijgsraad verwezen schepeling, zal het aanbeveling verdienen, tot het bekomen van advies, de tusschenkomst in te roepen van den hoofdinspecteur, hoofd van den burgerlijken geneeskundigen dienst te Batavia.

(2) Ingevolge art. 48 al. 1 van het reglement op het krankzinnigenwezen in Nederlandsch-Indië, opgenomen in Ned. Ind. Stbl. 1897 No. 54, aangevuld bij ordonnantie in Ned. Ind. Stbl. 1905 No. 358, is de president van het rechterlijk college, bij welke de vervolging aanhangig is, bevoegd een persoon, tegen wien ter zake van een misdrijf eene strafvervolging is ingesteld en die vermoed wordt krankzinnig

---

(1) De voorschriften van de tweede alinea van dit artikel hebben ten doel het verschijnen van deskundigen voor den krijgsraad, hetwelk vaak door de groote afstanden en kosten niet zonder groote bezwaren zal kunnen geschieden, zooveel mogelijk te voorkomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

te zijn, dan wel krankzinnigheid voor te wenden, voor ten hoogste 6 maanden ter observatie in een krankzinnigengesticht te doen opnemen, welke termijn later eenmaal met ten hoogste 6 maanden kan worden verlengd.

De opneming kan, overeenkomstig het verder bepaalde bij het bovengenoemde artikel, zonder nadere formaliteiten geschieden alleen op grond van de beschikking van den president van het college. [1])

(3) Ingeval een psychiatrisch onderzoek gewenscht wordt zonder dat een vermoeden van krankzinnigheid of voorwending daarvan aanwezig is, zal, bij gemis aan nadere voorschriften, dienovereenkomstig zijn te handelen.

(4) Ingevolge art. 9 van het reglement voor opneming en verpleging van lijders in krankzinnigengestichten hier te lande, voorkomende in Ned. Ind. Stbl. 1885 No. 139, in verband met het voorgeschrevene bij Ned. Ind. Stbl. 1910 No. 650, behooren aanvragen tot opneming van lijders in krankzinnigengestichten in Nederlandsch-Indië (te Buitenzorg en Lawang) te worden gericht aan den in al. (1) genoemden hoofdinspecteur. Deze wijst eene plaats in een gesticht aan, wanneer bij de aanvraag zijn overgelegd de bescheiden genoemd in I. I. V. III 87 (2).

(Zie art. 10 van laatstgenoemd reglement in Ned. Ind. Stbl: 1885 No. 139, gewijzigd bij Ned Ind. Stbl: 1903 No. 44).

Art. 25. (Art. 62 J. Z.)

Beëediging van getuigen en deskundigen.

(1) Ingeval een te beëedigen persoon verklaart tegen het afleggen van eeden onoverkomelijke bezwaren te hebben, ontleend aan zijne opvatting omtrent den godsdienst, dan wordt gehandeld als in de wet tot nadere voorziening betreffende het eedsvraagstuk, hierachter in uittreksel als bijlage No. 2 opgenomen, is aangegeven. [2])

Uit het verhoor moet blijken dat de schriftelijke verklaring, bedoeld in art. 3 der evengenoemde wet, is opgemaakt,

---

[1]) Daar de rechtspleging bij de zeemacht geene beschikkingen van den president van den krijgsraad kent, zal daarvoor eene beschikking van den krijgsraad in de plaats moeten treden.

[2]) Met betrekking tot den vorm, waarin eeden, beloften en bevestigingen moeten worden afgelegd, wordt verwezen naar de wet van 17 Juli 1911 (Stbl. No. 215), als bijlage No. 5 opgenomen in 3 V.K.M. XI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

alvorens de getuige tot bevestiging van zijn getuigenis werd toegelaten. Die verklaring kan ook in het verhoor zelf worden opgenomen. Een model van zoodanig verhoor is opgenomen in bijlage No. 3.

(2) In belangrijke aangelegenheden kan aan Inlanders en met hen gelijkgestelde personen den eed in den tempel, of op eenige andere als heilig beschouwde plaats, worden opgelegd; aan op die wijze afgelegde eeden wordt door de bevolking grootere waarde toegekend (zie art. 420 van het Inlandsch reglement).

(3) Ten aanzien van de wijze van eedaflegging door Japanners wordt verwezen naar de circulaire van den directeur van justitie, voorkomende in het militair rechtelijk tijdschrift deel V blz. 119.

Art. 26. (art. 63 J. Z.)

Inlandsche tolken en eedafnemers, enz.

(1) Voor de aanwijzing van tolken voor de Inlandsche talen en Inlandsche eedafnemers wordt de tusschenkomst van het gewestelijk of plaatselijk bestuur ingeroepen.

(2) De beschikking over Chineesche tolken en eedafnemers wordt door bemiddeling van het plaatselijk hoofd der Chineezen verkregen.

Art. 27.

Requireeren van getuigen en deskundigen behoorende tot de zeemacht in bijzondere gevallen.

(1) Wanneer militairen der zeemacht, geplaatst aan boord van schepen welke onder het rechtstreeksch bevel van den commandant der zeemacht zijn gesteld, als getuigen of deskundigen door een officier-commissaris of door een zeekrijgsraad moeten worden gehoord en het daarvoor vereischt is dat zij eene reis maken, waardoor zij geruimen tijd van hun schip of standplaats afwezig zullen zijn, zal het requireeren van zoodanige personen —zoo noodig langs telegraphischen weg —door tusschenkomst van den commandant der zeemacht geschieden.

(2) Deze autoriteit zal alsdan c.q. aanwijzingen voor de reis verstrekken en eventuëel voor de vervanging van den betrokken persoon zorg dragen.

(3) Dient de te requireeren getuige of deskundige niet aan boord van een schip als in het 1e lid genoemd, dan zal

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

de autoriteit tot wier ressort dat schip behoort zoo noodig de maatregelen treffen bedoeld in het 2e lid en, indien noodzakelijk, daartoe de tusschenkomst van den commandant der zeemacht inroepen.

Aanvullingen

Art. 28.

Toeschatting van schadeloosstellingen.

De berekening van de aan getuigen, deskundigen, tolken en eedafnemers bij de rechtspleging bij de zeemacht toekomende reis- en andere kosten geschiedt in Nederlandsch-Indië overeenkomstig de daar te lande op dit stuk bestaande voorschriften.

De toeschatting geschiedt door den voorzitter van het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië, de officieren-commissarissen of de fiscaals.

(K. B. 24 Augustus 1917 No. 47 Ned.-Ind. Stbl: 1918 No. 14).

Art 29. (art. 58 J. Z.)

Schadeloosstellingen aan getuigen.

(1) Indien op last van de bevoegde macht niet tot het leger behoorende burgerpersonen als getuigen verschijnen voor een militaire rechterlijke autoriteit, worden zij schadeloosgesteld volgens de bepalingen van de tarieven van gerechtskosten in strafzaken waarvan de burgerrechter kennis neemt.

(Ned.-Ind. Stbl: 1885 No. 190).

(2) Militairen van zee- en landmacht zoomede tot het leger behoorende burgerpersonen worden in dat geval schadeloosgesteld volgens de regelen voor in Indië alleen reizende militairen en militaire personen en voor marcheerende troepen, behoorende tot de landmacht in Nederlandsch-Indië.

(3) De tarieven bedoeld in alinea (1) zijn vastgesteld:

I voor Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen, bij ordonnantie van 7 September 1884 (Stbl. 142), laatstelijk gewijzigd bij ordonnantie van 27 Juli 1911 (Stbl. No. 438). Een uittreksel van dit tarief is hierachter opgenomen als bijlage No. 4.

II voor Inlanders en met dezen gelijkgestelde personen, bij ordonnantie van 7 September 1884 (Stbl. 143), laatstelijk

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

gewijzigd bij ordonnantie van 26 November 1913 (Stbl. No. 662). Een uittreksel van dit tarief is hierachter opgenomen als bijlage No. 5. Men zie voorts ook bijl. No. 7.

Uittreksels uit de in al. (2) genoemde regelen voor in Indië alleen reizende militairen enz. zijn opgenomen in 2 I. V. VI.

Aanvullinge

Art. 30.

Schadeloosstellingen aan deskundigen.

(1) Ter terechtzitting verschenen deskundigen hebben aanspraak op dezelfde schadeloostellingen als bij de in art. 29 vermelde tarieven aan getuigen zijn toegekend, met dien verstande dat tot de Inlandsche en met deze gelijkgestelde bevolking behoorende personen, die niet een vaste bezoldiging van het gouvernement ontvangen, bovendien een vergoeding genieten van één tot drie gulden voor elken dag waarop hunne diensten als zoodanig worden gevorderd. Deze vergoeding wordt geregeld naar hunnen stand en rang en naar het gewicht hunner verrichtingen, ter beoordeeling van de rechterlijke autoriteit die met de toeschatting is belast.

(Zie art. 11 van bijl. 4 en artt. 11, 12 en 13 van bijl. 5).

(2) Wegens door deskundigen verrichte werkzaamheden (niet ter terechtzitting) worden zij schadeloosgesteld volgens de bepalingen van de bij Ned.-Ind. Stbl. 1896 No. 198 vastgestelde regeling, betreffende de vergoeding aan deskundigen voor verrichtingen in strafzaken toe te kennen.

Een uittreksel van die regeling is hierachter opgenomen als bijl. No. 6.

Art. 31.

Schadeloosstellingen aan eedafnemers.

(1) Inlandsche priesters en tot de Inlandsche en met deze gelijkgestelde bevolking behoorende personen, die met het afnemen van een eed belast zijn, genieten voor elke beëdiging een gulden, doch nooit meer dan drie gulden voor elken dag.

(2) Zij hebben voorts aanspraak op dezelfde schadeloosstelling voor reis- en verblijfkosten als aan Inlandsche getuigen wordt toegekend.

(3) De vergoeding bedoeld in al. (1) wordt niet toegekend aan personen, die een vaste bezoldiging van het gouver-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

nement genieten. Hun worden slechts de reis- en verblijfkosten toegekend bedoeld in al. (2).

(Zie artt. 10, 12 en 13 van bijlage No. 5).

Art. 32.

Schadeloosstelling aan Europeesche tolken voor mondelinge vertolkingen.

(1) Aan Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen, die mondelinge diensten verrichten als tolk, wordt het navolgende salaris toegekend:

I aan niet uit 's lands kas bezoldigde personen:

voor vacatiën van één uur of minder	*f* 5.—
„ „ „ twee uren	„ 8.—
„ ieder uur daarboven	„ 2.—

II aan uit 's lands kas doch niet als tolk bezoldigde burger-personen en aan officieren van land- en zeemacht: de helft van de bedragen genoemd onder I.

III aan militairen beneden den rang van officier: één vierde van de bedragen genoemd onder I.

(2) Wanneer meermalen op denzelfden dag diensten als tolk worden verricht, wordt iedere dienstverrichting afzonderlijk berekend, indien de tusschenpoozen tusschen de eene en de andere verrichting meer dan een half uur bedragen.

Nimmer wordt echter meer in rekening gebracht dan hetgeen zou toekomen, indien de verschillende vacatiën te zamen, met inbegrip der tusschenpoozen, als ééne dienstverrichting werden aangemerkt.

(Ned.-Ind. Stbl. 1882 No. 35 j° 1892 No. 102).

Art. 33.

Schadeloosstelling aan Europeesche tolken voor schriftelijke vertalingen.

(1) Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen, die als beëedigd tolk diensten verrichten genieten voor schriftelijke vertalingen van alle stukken de navolgende salarissen, t.w. voor vertalingen:

I. uit een vreemde in de Nederlandsche taal

één bladzijde en minder inhoudende	*f* 4.—
twee bladzijden	„ 6.—
en voor iedere verdere bladzijde daarboven	„ 1.—

II. uit de Nederlandsche in een vreemde taal:

één bladzijde en minder inhoudende	„ 5.—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

twee bladzijden f 8.—
en voor iedere verdere bladzijde daarboven „ 1.25

III uit een vreemde taal in een andere vreemde taal:
één bladzijde en minder inhoudende f 6.—
twee bladzijden „ 9.50
en voor iedere verdere bladzijde daarboven „ 1.50

(2) Elke bladzijde der vertalingen zal moeten inhouden 28 regels.

(3) Ten aanzien van afschriften der vertalingen geldt, dat voor elk afschrift een derde van de voorgeschreven salarissen in rekening zal worden gebracht.

(Ned. Ind. Stbl: 1819 No. 79 en 1866 No. 107).

(4) Worden de schriftelijke werkzaamheden als translateur verricht door personen, die niet als zoodanig bijzonder zijn aangesteld en van landswege bezoldigd, maar die uit anderen hoofde een vaste bezoldiging van het gouvernement genieten, dan zal door hen voor die werkzaamheden worden genoten de helft van de in de vorige alinea's vastgestelde tarieven.

(Ned. Ind. Stbl. 1882 No. 35).

Art. 34.

Schadeloosstellingen aan Inlandsche tolken voor mondelinge dienstverrichtingen.

Tot de Inlandsche of met deze gelijkgestelde bevolking behoorende personen, die in strafzaken mondelinge diensten als tolk verrichten, genieten de vergoedingen en schadeloosstellingen als voor ter terechtzitting verschenen Inlandsche deskundigen zijn vastgesteld.

(Zie art. 30 van dit hoofdstuk en voorts art. 11, 12 en 13 van bijlage No. 5).

Art. 35.

Kantoor voor Chineesche zaken.

Het „kantoor voor Chineesche zaken" te Batavia verleent, waar dit verlangd wordt, zooveel mogelijk aan rechterlijke autoriteiten en colleges hulp voor het maken van vertalingen.

(Zie artikel 4 van het reglement voor den dienst der Chineesche zaken. Ned. Ind. Stbl. 1916 No. 377).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Art. 36.

Aanvullingen

Schadeloosstelling aan Chineesche tolken buiten bezwaar van den lande.

(1) Tot de Europeesche of met deze gelijkgestelde bevolking behoorende tolken voor de Chineesche taal buiten bezwaar van den lande mogen voor hun werkzaamheden het volgende in rekening brengen:

I voor schriftelijke vertaling:

a. Uit het Chineesch in het Nederlandsch:

van één bladzijde van 28 regels in de Nederlandsche vertaling	*f* 8.—
voor elke volgende bladzijde	„ 4.—

b. Uit het Nederlandsch in het Chineesch:

voor het eerste honderdtal karakters	„ 10.—
voor elk volgend honderdtal	„ 5.—

Voor afschriften van vertaling mag een vierde van het salaris in rekening gebracht worden.

II. Voor mondelinge vertolking op denzelfden dag:

voor vacatiën:

voor het eerste uur	*f* 8.—
voor ieder volgend uur	„ 4.—

III. Voor het nazien van handelsboeken en geschriften: voor elk honderdtal karakters een vacatieloon van *f* 5.— het opmaken van het verslag daaronder begrepen.

IV. Voor het samenstellen en uitbrengen van een advies of rapport: een vacatieloon van *f* 10.—per uur.

V. Gedeelten der in de vorige nummers gemelde maten en hoeveelheden van tijdsruimten worden als een geheel berekend.

Zegelgelden en transportkosten zijn onder deze salarissen niet begrepen.

(2) Wanneer de onder (1) genoemde werkzaamheden ten behoeve van het gouvernement worden verricht en de tolk uit anderen hoofde een vaste bezoldiging uit 's lands kas geniet, wordt de helft van de aldaar bepaalde salarissen genoten.

(3) Ten aanzien van de begrooting dezer salarissen zijn de voorschriften opgenomen in art. 32 (2) van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

(4) Tot de Inlandsche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoorende personen, wier diensten als Chineesche tolk

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

door rechterlijke autoriteiten worden ingeroepen, genieten de schadeloosstellingen zooals die voor Inlandsche tolken in andere talen zijn vastgesteld.

(Zie art. 34 van dit hoofdstuk).

[Ordonnantie van 22 Juni 1898 (Ned. Ind. Stbl. No. 196)].

Aanvullingen

Art. 37. (Art. 65 J. Z.)

Rapport omtrent het eindigen der informatiën. Ten aanzien van de wijze van inzending van het rapport, bedoeld in de eerste alinea van art. 111 R. Z, is c. q. het voorschrift, voorkomende in art. 6 (1) van dit hoofdstuk, van overeenkomstige toepassing.

Art. 38. (Art. 69 (1) J. Z.)

Gekozen raadslieden. (1) Officieren, die bereid zijn als gekozen raadsman de verdediging van beklaagden op zich te nemen, geven daarvan kennis aan een of meer der in deze gewesten aanwezige fiscaals. Wenscht een beklaagde zich door een raadsman te doen bijstaan, dan verleent de fiscaal zijn tusschenkomst om een desbetreffend verzoek aan genoemden officier over te brengen. Heeft een officier geene bezwaren om de verdediging van een beklaagde op zich te nemen, dan zal, indien de eischen van den dienst zich daartegen niet verzetten, de commandant, onder wiens bevelen deze officier-raadsman is gesteld, hem in de gelegenheid stellen om de vrijwillig op zich te nemen taak naar behooren te vervullen; hierbij worde in het oog gehouden, dat zich in de uitoefening van den dienst voordoende bezwaren, die met eenigen goeden wil kunnen worden ondervangen, geen beletsel mogen zijn om den officier-raadsman in staat te stellen zijn belangrijke functie —eveneens een dienstverrichting— waar te nemen.

(2) Vervoerkosten en het missen van maaltijden, met de uitoefening der functie van gekozen raadsman verband houdende, worden vergoed aan de hand van 2 I.V. VI.

Art. 39. (Art. 123, aanhef en b, R. Z.)

Te Soera- Voor de niet tot een vloot, eskader of minder smaldeel

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

baja is de krijgsraad gevestigd voor de niet tot een eskader vereenigde scheepsmacht.

vereenigde schepen van de zeemacht in Oost-Indië is de krijgsraad te Soerabaja gevestigd.

Art. 40. (Art. 79 J. Z.)

Afschriften van benoemingsbesluiten.

Het in art. 13 (1) van dit hoofdstuk bepaalde, betreffende toezending van afschriften van benoemingsbesluiten, is van overeenkomstige toepassing bij het doen van benoemingen tot president en lid van en tot fiscaal bij een zeekrijgsraad.

Art. 41. (Artt. 79 en 80 J. Z.)

Tusschentijdsche wijzigingen in de samenstelling van den krijgsraad, enz.

(1) Wanneer de autoriteit die den krijgsraad heeft benoemd niet vertoeft ter plaatse waar deze krijgsraad zitting houdt, zal, indien niet te voren phatsvervangers zijn aangewezen en vervanging van president, een of meer der leden, fiscaal of secretaris noodzakelijk is, — zoo noodig telegraphisch — aan die autoriteit mededeeling daarvan worden gedaan door den president van den krijgsraad of, bij verhindering van dezen, door den fiscaal.

(2) Bij het doen der in het eerste lid bedoelde mededeeling zullen de namen van eenige officieren, die voor eene benoeming in aanmerking komen, worden vermeld, waartoe overleg met de ter plaatse aanwezige commandeerende officieren zal plaats hebben.

(3) Tenzij zulks uit hoofde van andere dienstbelangen niet wenschelijk is, zullen bij voorkeur voor militair-rechterlijke functiën worden aangewezen officieren die daarvoor bijzondere geschiktheid bezitten en officieren behoorende tot het schip waar de krijgsraad zitting houdt.

Art. 42. (Art. 96 J. Z.)

Gratieverzoekschriften.

De secretaris van den krijgsraad verzendt een bij hem ingekomen verzoekschrift om gratie onmiddellijk aan den commandant der zeemacht, die voor de verdere behandeling het noodige verricht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvulling

Art. 43. (Art. 98 J.Z .)

Zegeling van gratie-verzoek-schriften.

Voor de zegeling van een verzoekschrift om gratie wordt verwezen naar 1 I.V. VII.

Art. 44.

Tenuitvoerlegging van sententies v/h H. M. G.

(1) De tenuitvoerlegging in Nederlandsch-Indië van sententies, door het hoog militair gerechtshof daar te lande in hooger beroep van vonnissen van zeekrijgsraden gewezen, geschiedt door dezelfde beambten, als voor de tenuitvoerlegging van andere sententies van dat hof zijn aangewezen.

(2) Intusschen is de advocaat-fiscaal voor de land- en zeemacht bevoegd de tenuitvoerlegging van sententies, als eerstbedoeld, te doen plaats vinden door de fiscaals bij de zeekrijgsraden.

(Art. II K. B. 24 Augustus 1917 No. 46 Ned. Ind. Stbl. 1918 No. 13).

Art. 45. (Art. 99 J. Z.)

Waar Europeesch personeel der zeemacht straf ondergaat.

(1) Europeesche schepelingen en andere aan de criminneele wetgeving voor het krijgsvolk te water onderworpen personen, die niet tusschen de keerkringen geboren en opgevoed zijn, worden, indien zij bij een vonnis van een zeekrijgsraad in Nederlandsch-Indië of bij een in hooger beroep van zoodanig vonnis gewezen sententie van het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië veroordeeld zijn tot gevangenisstraf, militaire gevangenisstraf, militaire detentie of hechtenis, zoo spoedig mogelijk naar Nederland opgezonden, ten einde daar te lande hun straf te ondergaan, tenzij hun straftijd, gerekend van den dag waarop het vonnis of de sententie mag worden ten uitvoer gelegd, minder bedraagt dan acht maanden. De opzending geschiedt steeds, wanneer de straf gepaard gaat met ontzegging van het recht om bij de gewapende macht of als militair geëmployeerde te dienen. Heeft geen opzending plaats dan wordt de straf ondergaan in een der gestichten in Nederlandsch Indië en wel de gevangenisstraf en militaire gevangenisstraf als gevangenisstraf, de militair detentie en hechtenis als hechtenis.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

(2) Ten aanzien van hen die geboren en opgevoed zijn tusschen de keerkringen worden al de bovengenoemde straffen, waartoe zij bij een vonnis of sententie als in het 1ste lid bedoeld in Nederlandsch-Indië veroordeeld zijn, geheel aldaar ten uitvoer gelegd en wel de gevangenisstraf en militaire gevangenisstraf als gevangenisstraf, de militaire detentie en hechtenis als hechtenis.

(3) De hiervoren bedoelde personen, die hun straf in Nederlandsch-Indië moeten ondergaan, worden, indien hun straf, gerekend van den dag waarop het vonnis mag worden ten uitvoer gelegd, minder bedraagt dan een maand, opgenomen in de gevangenis ter plaatse waar zij bij de tenuitvoerlegging van het vonnis of de sententie verblijven. Zijn zij tot zwaarder straffen veroordeeld, dan worden zij opgezonden naar de gevangenis voor Europeanen te Semarang.

(4) De hiervoren bedoelde personen die hun straf in Nederland moeten ondergaan kunnen desgewenscht, in afwachting van scheepsgelegenheid, worden opgenomen in het civiel en militair gevangenhuis te Weltevreden of in 's lands gevangenis te Soerabaja.

(5) Bevinden zich de in dit artikel bedoelde veroordeelden aan boord van een oorlogsschip, dan kunnen zij op Java eventuëel worden overgebracht naar de naastbijgelegen gevangenis, vanwaar c.q. voor hun doorzending naar Semarang wordt zorggedragen. In de buitenbezittingen zullen als regel Europeanen niet in de gevangenissen kunnen worden opgenomen. Slechts in de gevangenissen te Padang en te Medan bestaat gelegenheid tot opneming van Europeesche veroordeelden, voor zooverre zij vrijheidstraffen van korten duur (hoogstens een maand) moeten ondergaan.

(Men zie ten aanzien van al. (1) en (2) de Wet van 18 April 1885 Ned. Stbl. No. 98, Ned. Ind. Stbl. 1886 No. 37 en het koninklijk besluit van 18 Februari 1887 No. 2 Ned. Stbl. No. 36, Ned. Ind. Stbl: No. 102 — gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 9 April 1903 Ned. Stbl: No. 98. Ned. Ind. Stbl: No. 251; 4 Mei 1917 No. 46 Ned. Ind. Sbl: No. 497 en 24 Augustus 1917 No. 46 Ned. Ind. Stbl: 1918No. 13.

Ten aanzien van al. (3) en (4) zie men G.B. van 13 Juni 1889 No. 38 Ned. Ind. Stbl: No. 124, gewijzigd bij G.B. van 12 Januari 1918 No. 88 Ned. Ind. Stbl: No. 15).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullinge

Art. 46.

Waar Inlandsch personeel der zeemacht straf ondergaat.

(1) Indien de veroordeelde behoort tot de Inlandsche bevolking van Nederlandsch-Indië, wordt de straf geheel in Nederlandsch-Indië ondergaan en wel de gevangenisstraf en militaire gevangenisstraf als gevangenisstraf, de militaire detentie en hechtenis als hechtenis.

(2) Zijn zoodanige personen veroordeeld tot vrijheidstraffen *zonder* dat hun de bijkomende straf van vervallenverklaring van den militairen stand of ontzegging van het recht om bij de gewapende macht of als militair geëmployeerde te dienen werd opgelegd, dan wordt, na de uitspraak van het vonnis of de sententie, de straf te Soerabaja ten uitvoer gelegd en ondergaan zij hun straf in de gevangenis aldaar.

(3) Zijn zij tot een vrijheidstraf van een jaar of minder gepaard *met* ontzegging van het recht om bij de gewapende macht of als militair geëmployeerde te dienen veroordeeld, dan ondergaan zij hun straf ter plaatse waar zij bij de tenuitvoerlegging van het vonnis of de sententie verblijven.

(4) Zijn zij tot een vrijheidstraf van langer dan een jaar gepaard met een der hiervoren genoemde bijkomende straffen veroordeeld, dan zal, onder toezending van een extract-vonnis, strafplaatsaanwijzing aan den directeur van justitie worden gevraagd.

(5) Bevinden zich de in dit artikel bedoelde veroordeelden aan boord van een oorlogsschip, dan kunnen zij eventuëel worden overgebracht naar de naastbijgelegen gevangenis, vanwaar c.q. voor hun doorzending wordt zorggedragen.

(Ten aanzien van al. (1) zie men de wet en de koninklijke besluiten in het vorige artikel genoemd; ten aanzien van al. (2), (3) en (4) zie men de in dat artikel genoemde gouvernements-besluiten).

Art. 47.

Plaats vragen voor een veroordeelde.

Opzending van een veroordeelde naar een gevangenis heeft niet plaats, dan nadat de fiscaal zich de zekerheid heeft verschaft dat er aldaar voor den veroordeelde plaats is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

Art. 48.

In bijzondere gevallen strafplaatsaanwijzing vragen.

Is wegens plaatsgebrek of om andere redenen de opneming van veroordeelden in de gevangenissen genoemd in de artikelen 45 en 46 niet mogelijk, dan zal de fiscaal, onder toezending van een extract-vonnis, strafplaatsaanwijzing aan den directeur van justitie verzoeken.

Art 49.

Veroordeelden van het Nederlandsch eskader.

(1) Door den zeekrijgsraad van het Nederlandsch eskader veroordeelde schepelingen die, bij verblijf te Soerabaja, niet in de gevangenis aldaar worden opgenomen, kunnen door den fiscaal op genoemd eskader worden overgegeven aan zijn bij den zeekrijgsraad te Soerabaja werkzamen ambtgenoot, die voor de verdere opzending der veroordeelden zorg draagt.

(2) Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld, indien het schip, waarop de krijgsraad bij het Nederlandsch eskader resideert, zich elders dan te Soerabaja bevindt en de overbrenging van veroordeelden, op de wijze als in art. 45 (5) en 46 (5) is bepaald, niet mogelijk of wenschelijk is.

Art. 50. (Art. 101 J. Z.)

Vervoer van door zeekrijgsraden veroordeelden.

(1) Bij de opzending van een veroordeelde naar Nederland of van de buitenbezittingen naar Java moeten de op dien persoon betrekking hebbende bescheiden met dezelfde gelegenheid worden verzonden.

(2) Het vervoer van door zeekrijgsraden veroordeelde personen geschiedt in deze gewesten steeds onder militair geleide.

(3) Bij het vervoer van gevangenen langs den openbaren weg te Soerabaja kan van een gevangenwagen worden gebruik gemaakt.

(4) Betreft dit vervoer een veroordeelde afkomstig van het Nederlandsch eskader, dan verleent de fiscaal bij den zeekrijgsraad te Soerabaja daarbij zijne tusschenkomst.

(5) De uit het vervoer voortvloeiende kosten worden — wat de bespanning betreft — voldaan door den in het vorige lid genoemden fiscaal.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(6) Voor de verantwoording en de terugbekoming dier gelden wordt verwezen naar 3 V.K.M. XI 112 en 2 I. V. I.

Aanvullingen

Art. 51. (Art. 102 J.Z)

Rapporten, enz. na afloop der executie.

(1) Nadat in deze gewesten een vonnis of sententie in kracht van gewijsde is gegaan, zal de fiscaal—onverminderd diens verplichting tot inzending van het rapport genoemd in art. 102 (1) J.Z. —daarvan, onder aanbieding van een door den secretaris gewaarmerkt afschrift van het vonnis of van de sententie, aan den commandant der zeemacht kennis geven.

(2) Aan deze autoriteit zullen ook worden opgezonden de bewijzen van opneming van veroordeelden in de gevangenis, welke bewijzen door de hoofden der gevangenis in den vorm van uittreksels uit hun registers worden afgegeven. (Ned. Ind. Stbl: 1889 No. 124).

(3) De inzending van afzonderlijke rapporten als bedoeld in art. 102 (2) J.Z. kan in deze gewesten achterwege blijven.

Art. 52. (Art. 105 J.Z.)

Uittreksel vonnis (sententie) voor inspecteur v/h korps mariniers.

Het in art. 105 J.Z. bedoelde uittreksel-vonnis (sententie) bestemd voor den inspecteur van het korps mariniers wordt in Nederlandsch-Indië gezonden aan den oudst-aanwezend officier der mariniers in deze gewesten, ter doorzending aan den inspecteur van het korps.

Art. 53. (art. 111 J.Z.)

Verrichtingen bij appèl.

Indien in deze gewesten hooger beroep wordt ingesteld kan, in afwijking van het bepaalde bij art. 111 J.Z., de inzending van een authentiek afschrift van het vonnis achterwege blijven.

Art. 54. (Art. 112 J.Z.)

Betalen en verantwoorden van proceskosten.

(1) De krachtens het gouvernements besluit van 18 Augustus 1861 No. 3 (Ned. Ind. Stbl. No. 72) ten laste van het Indische gouvernement komende kosten wegens het gebruik maken van tolken voor de overzetting van de Neder-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

landsche in een der Inlandsche talen en omgekeerd, in zaken van Inlandsche beklaagden terecht staande voor de zeekrijgsraden in Oost-Indië, kunnen aan de betrokkenen worden voldaan op door dezen aan het departement der marine in te dienen declaratiën in tweevoud; op deze declaratiën wordt door den officier-commissaris of den fiscaal, naar gelang de kosten zijn gemaakt tijdens de informatiën of tijdens de behandeling van de zaak voor den zeekrijgsraad, eene verklaring gesteld, dat de opgegeven werkzaamheden werkelijk zijn verricht.

Heeft de betaling plaats gehad door den officier-commissaris of den fiscaal, dan worden de voorgeschoten gelden terugbekomen op de wijze als bepaald in 2 I.V. I.

(2) Ter voldoening van de ten laste van het Rijk komende kosten, worden binnen Nederlandsch-Indië door den officier-commissaris of fiscaal wissels op vertoon in tweevoud aan de order van het ministerie van koloniën, inwisselbaar bij 's lands kassen, afgegeven (zie 2 I.V. I); wanneer deze kosten uit meer dan één post bestaan, zullen de verschillende posten worden gebracht op een overteleggen staat, waarop namens den commandant der zeemacht en hoofd van het departement der marine in Nederlandsch-Indië door den secretaris bij dat departement de verklaring zal worden gesteld bedoeld in 3 V.K.M. XI 112 (2); wanneer quitantiën worden overgelegd behooren deze gesteld te zijn op een stuk papier van zoodanige afmetingen, dat het daarop stellen van evengenoemde verklaring mogelijk is.

Art. 55.

Verstrekking van schrijfbehoeften in sommige gevallen uit den scheepsvoorraad.

Indien de betrekkingen van officier-commissaris en van secretaris bij de informatiën worden waargenomen door officieren die niet de vergoeding voor de aanschaffing van schrijfbehoeften voor het verrichten van die functiën vastgesteld genieten, kan de verstrekking van de door hen benoodigde schrijfbehoeften uit den scheepsvoorraad geschieden.

Art. 56. (Art. 118 J.Z.)

Regeling van rechtsgebied.

Regeling van rechtsgebied geschiedt in deze gewesten door het hooggerechtshof of door den Gouverneur-Generaal, overeenkomstig het voorschrift van art. 162 van het reglement

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

op de rechterlijke organisatie enz. in Nederlandsch-Indië (zie ook art. 260 vlg. van het reglement op de strafvordering in Nederlandsch-Indië).

Aanvullingen

Art. 57.

Voorwaardelijk veroordeelden.

Ingeval een tot de zeemacht behoorend, krachtens art. 14a van het wetboek van strafrecht, voorwaardelijk veroordeelde zich bevindt in of op weg naar Nederlandsch-Indië, wordt, voor de toepassing van art. 14f — 14k van genoemd wetboek, de zeekrijgsraad te Soerabaja mede aangemerkt als de rechter die het in art. 14a bedoelde bevel heeft gegeven.

Art. 58. (Art. 120 J. Z.)

Administratieve verplichtingen van den fiscaal.

Ook in deze gewesten wordt het uittreksel uit het register van door den krijgsraad behandelde zaken aan den advocaat-fiscaal bij het hoog militair gerechtshof te Utrecht ingezonden.

Inzending van zoodanig uittreksel aan den advocaat-fiscaal bij het hoog militair gerechtshof van Nederlandsch-Indië is niet noodig.

Artikel 59.

Overlevering van door de politie aangehouden of door den burgerrechter veroordeelde schepelingen.

(1) Door de politie opgevatte militairen der zeemacht mogen niet voor den burgerrechter worden terechtgesteld, dan alleen in de navolgende gevallen:

1e indien zij gezamenlijk met burgers een commun (niet militair) delict hebben gepleegd;

2e i dien zij de bepalingen op 's lands middelen hebben overtreden;

3e indien zij vervolgd worden ter zake van strafbare feiten voor hun indiensttreding gepleegd.

Indien, buiten de hier genoemde uitzonderingsgevallen, militairen der zeemacht voor den burgerrechter mochten worden terechtgesteld, zal de commandant van den bo em waarop zoodanig militair dient op diens overlevering aandringen,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

eventuëel met verwijzing naar bijblad No. 4809 van het staatsblad van Nederlandsch-Indië (hierachter opgenomen als bijlage No. 8).

(2) Is een militair der zeemacht, die op grond van een der vorengenoemde uitzonderingsgevallen door den burgerrechter is terechtgesteld, tot straf veroordeeld, dan zal de commandant, in overleg met het hoofd van gewestelijk bestuur tot wiens gebied de plaats waar die straf wordt ondergaan behoort, de noodige maatregelen treffen om bedoelden militair na het ondergaan zijner straf weder naar boord te doen terug voeren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

BIJLAGE No. 1

(Zie Art. 13).

MODEL

van een benoemingsbesluit van een Officier-Commissaris en Secretaris bij de informatiën.

Pro-Justitia

De ..... commandant van .....

Gelet op zijn beschikking (de beschikking van den toenmaligen commandant) van den ..... No. ..... ;

Gelet op de artikelen 25, 17, 18 en 268 van de rechtspleging bij de zeemacht;

Benoemt voor het tijdvak van ..... tot ..... tot officier-commissaris belast met het nemen van informatiën in door hem, commandant, naar den krijgsraad te verwijzen zaken:
den ..... en
tot secretaris bij die informatiën
den .....

Bepaalt dat de eed voor ieder hunner voorgeschreven in artikel 267 van de rechtspleging bij de zeemacht door hen in zijne handen zal worden afgelegd den ..... ten ..... ure.

Aan boord voornoemd
....., den .....
De commandant,

Op heden den ..... hebben de benoemden den voorgeschreven eed in mijne handen afgelegd.

De commandant,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE NO. 1.

Aanvullingen

Opmerking. Wanneer de benoeming geschiedt ter vervanging van iemand die tijdelijk verhinderd is zijne functie waar te nemen of gerecuseerd wordt, dan moet ook art. 19 R. Z. worden aangehaald en behoort tusschen de beide alinea's beginnende met „Gelet op" een nieuwe alinea te worden ingevoegd, in den volgenden vorm: „Overwegende dat de (rang en naam) wegens (reden der verhindering) verhinderd is zijn functie als $\frac{\text{officier-commissaris}}{\text{secretaris bij de informatiën}}$ uit te oefenen".

De benoeming behoort dan te geschieden tot „plaatsvervangend officier-commissaris" (secretaris), waarbij vermelding van een tijdvak van benoeming, in verband met het voorschrift van art. 19 jº 26 en 133 R. Z., overbodig is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

BIJLAGE No. 2.

(Zie Art. 25).

UITTREKSEL uit de Wet van van den 28sten April 1916 (Staatsblad No. 174) tot nadere voorziening betreffende het eedsvraagstuk.

Art. 1.

In elk geval waarin een wettelijk voorschrift het afleggen, hetzij van een eed, hetzij naar de wijze der godsdienstige gezindheid van een eed of van een belofte, verklaring of bevestiging vordert of daaraan rechtsgevolgen verbindt, is een ieder, ook indien hij niet tot een godsdienstige gezindheid behoort, verplicht den eed af te leggen.

Art. 2.

Een belofte of bevestiging wordt echter afgelegd, indien de te beëedigen persoon verzoekt daartoe te worden toegelaten op grond dat hij behoort tot een godsdienstige gezindheid, welke hem het afleggen van eeden verbiedt.

Art. 3.

De te beëedigen persoon wordt mede toegelaten den eed door de belofte of bevestiging te vervangen, indien hij schriftelijk verklaart, tegen het afleggen van eeden, ook wanneer eenig wettelijk voorschrift dit vordert, onoverkomelijke bezwaren te hebben, ontleend aan zijne opvatting omtrent den godsdienst.

Deze schriftelijke verklaring vindt plaats door de onderteekening van een akte, opgemaakt en mede onderteekend door dengene, in wiens handen de eed of de belofte of bevestiging moet worden afgelegd. Deze akte is vrij van zegel, registratie en alle kosten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bijlage No. 2.

Aanvullingen

Indien de te beëedigen persoon niet schrijven kan, wordt hiervan in de akte zelve melding gemaakt.

Art. 4.

Indien het wettelijk voorschrift, als in artikel 1 bedoeld, betrekking heeft op de aanvaarding van eenig openbaar ambt, van eenige openbare betrekking, waardigheid of bediening, van eenig beroep of van eenigen meer duurzamen werkkring, als die van voogden of curators, zal de te beëedigen persoon de keuze hebben tusschen den eed en de belofte of bevestiging.

Art. 5.

In wettelijke voorschriften wordt onder eed begrepen de belofte of bevestiging, welke krachtens deze wet voor een eed in de plaats treedt.

Overgangsbepaling

. . . . . .

Slotbepaling

. . . . . .

Uitgegeven, 29 April 1916.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 3.

(Zie Art. 25).

MODEL

van het *slot* van een *getuige-verhoor*, waarin de getuige verklaart onoverkomelijke bezwaren te hebben tegen het afleggen van eeden.

Nadat de bovenstaande vraagartikelen met de daaropgegeven antwoorden aan den getuige duidelijk waren voorgelezen, heeft deze verklaard daarbij te volharden en ten bewijze daarvan zijne verklaring onderteekend.

De getuige,

Daarna verzoekt de getuige de schriftelijke verklaring te mogen afleggen, bedoeld in artikel 3 der wet van 28 April 1916 staatsblad No. 174, waarna de hierna volgende verklaring wordt opgemaakt en door den getuige wordt geteekend:

De ondergeteekende

verklaart tegen het afleggen van eeden, ook wanneer eenig wettelijk voorschrift dit vordert. onoverkomelijke bezwaren te hebben, ontleend aan zijne opvatting omtrent den godsdienst.

De getuige,

Waarna de getuige de waarheid zijner verklaring heeft bevestigd.

De officier-commissaris,

De secretaris,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

BIJLAGE No. 4.

(Zie Art. 29).

UITTREKSEL uit het *tarief* tot regeling der schadeloosstelling voor *Europeanen* en met dezen gelijkgestelde personen, in strafzaken als getuigen of deskundigen verschenen (vastgesteld bij ordonnantie van 7 September 1884 Stbl. 142, laatstelijk gewijzigd bij ordonnantie van 27 Juli 1911 Stbl. No. 438).

Art. 1.

Aan Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen, die in strafzaken, op last van eene bevoegde macht, voor een rechterlijke autoriteit zijn verschenen om als getuigen gehoord te worden, wordt op hun mondeling of schriftelijk verzoek, in de gevallen en op de wijze bij deze ordonnantie voorzien en tot het daarbij vastgesteld bedrag, een schadeloosstelling verleend.

Personen die voor de districts- en regentschaps-gerechten op Java en Madoera als getuigen of voor ambtenaren van gerechtelijke politie zijn verschenen tot het afleggen van voorloopige verklaringen, dan wel tot het geven van inlichtingen, hebben geene aanspraak op schadeloosstelling.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om in buitengewone gevallen van het bepaalde bij al. 2 af te wijken. (Stbl. 1894 No. 60.)

Art. 2.

Behoudens het bepaalde bij art. 1 wordt schadeloosstelling toegekend:

a. wegens de *kosten van een vervoermiddel* heen en terug, indien de getuige woont of verblijf houdt op een afstand van meer dan *zes* maar niet meer dan *twaalf* paal van de plaats, waar zijne verschijning gevorderd wordt.

Indien de getuige, blijkens eene verklaring van het hoofd van plaatselijk bestuur zijner woonplaats of dat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 4.

Aanvullingen

zijner wijk, onvermogend is, kan hij ook wegens de kosten van een vervoermiddel schadeloos worden gesteld, in geval hij woont of verblijf houdt op of binnen een afstand van zes paal der plaats van verschijning.

b. Wegens *reiskosten* heen en terug en *verblijfkosten*, indien de getuige op verderen afstand dan twaalf paal woont of verblijf houdt.

Indien meerdere getuigen gezamenlijk hebben gebruik gemaakt van een niet publiek (particulier) vervoermiddel, kan de vergoeding wegens vervoermiddelen of reiskosten heen en terug slechts voor één hunner worden in rekening gebracht en geleden.

Art. 3.

In het geval van artikel 2 sub *a* bestaat de schadeloosstelling in het bedrag van den huurprijs van het gebezigde vervoermiddel, berekend naar voor particulieren bestaand tarief of gebruik, ten ware een duurder vervoermiddel is gebezigd dan, naar het oordeel van de autoriteit, voor welke de getuige is verschenen, in overeenstemming is met zijn rang of stand, in welk geval alleen wordt vergoed de huurprijs van het minder kostend vervoermiddel.

Art. 4.

In het geval van artikel 2 sub *b* bestaat de schadeloosstelling:

a. in het bedrag van den huurprijs of de passagegelden volgens voor particulieren bestaand tarief of gebruik, door den getuige overeenkomstig zijn rang en stand te bestedden voor het vervoer langs den kortsten of wel den meest algemeen gevolgden reisweg en met de meest gebruikelijke vervoermiddelen, onverschillig of de getuige dien weg gevolgd heeft en welke middelen, hetzij eigen of geleende of gehuurde hij gebruikt heeft.

De getuige kan kosteloos gebruik maken van gouvernements, binnenlandsche of particuliere postpaarden,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 4.

Aanvullingen

gouvernements of binnenlandsche postpaarden vervangende, zullende hem dezen, zoo zij beschikbaar zijn, op vertoon van zijn exploit van dagvaarding of andere akte of legaal document van oproeping, worden verstrekt.

Hij, door wien of op wiens last de verstrekking plaats heeft, is verplicht daarvan op de in de vorige alinea bedoelde akte aanteekening te houden;

b. bij reizen over land bovendien in vijf centen per paal, zoowel voor de heen- als voor de terugreis, hetzij de getuige reist met eigen, hetzij met huur- of met gouvernements, binnenlandsche of particuliere postpaarden, gouvernements of binnenlandsche postpaarden vervangende, of met andere middelen, doch zonder stoomkracht;

c. in ten minste drie en ten hoogste acht gulden verblijfkosten per dag, naar gelang van zijn rang en stand, over al de dagen, dat de getuige genoodzaakt is tengevolge zijner oproeping buiten zijn woon- of verblijfplaats te overnachten, met dien verstande, dat, tenzij de afstand minder bedraagt, en behoudens het geval van stremming der reis wegens van zijnen wil onafhankelijke omstandigheden, naar gelang van de wijze, waarop gereisd wordt, per dag ten minste dezelfde afstanden moeten worden afgelegd als voor het verkrijgen van aanspraak op daggeld door Europeesche burgerlijke landsdienaren, zijn of zullen worden vastgesteld. [1]) (Stbl. 1903 No. 3).

Bij reizen langs binnenwateren of gedeeltelijk in stoomspoorwagens, gedeeltelijk met andere middelen van vervoer, beoordeelt het hoofd van plaatselijk bestuur, door wiens gebied de getuige reist, in billijkheid, welke afstanden per dag kunnen worden afgelegd, en teekent dit aan op de akte van oproeping van den getuige.

De helft der verblijfkosten wordt uitgekeerd voor den dag, waarop de getuige op zijn woon- of verblijfplaats terugkeert, zoomede voor reizen, die naar het oordeel der rechterlijke

---

[1]) Genoemde afstanden zijn te vinden in de gelijkluidende regeling voor in Indië alleen reizende militairen enz, opgenomen in 21. V. VI bijlage I art. 33.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

autoriteit, die begroot, zonder bezwaar op denzelfden dag heen en terug kunnen worden afgelegd.

Geene aanspraak op schadeloosstelling wegens verblijfkosten kan worden gemaakt over de dagen, waarop de getuige aan boord van een stoom- of zeilschip nachtverblijf heeft moeten houden, tenzij hij aldaar in zijn voeding heeft moeten voorzien.

Art. 5.

Voor de berekening van den afstand worden de officieele afstandwijzers gevolgd en, waar deze ontbreken, de opgaven van de hoofden van plaatselijk bestuur, door wier gebied de getuige reist.

Art. 6.

De hoofden van plaatselijk bestuur teekenen op de akte van oproeping van den getuige al datgene aan, hetwelk bij de begrooting van het bedrag der schadeloosstelling tot leidraad kan strekken.

De rang en de stand van den getuige, waarnaar de tegemoetkomingen krachtens de artikelen 3 en 4 behooren te worden berekend, worden beoordeeld door de rechterlijke autoriteit, die volgens artikel 7 de aan den getuige verschuldigde schadeloosstelling begroot.

Art. 10.

Aan den getuige wordt, indien hij zulks verlangt, door den tot het afgeven van ordonnantiën of mandaten op 's lands kas bevoegden ambtenaar, een voorschot verleend op de door hem te maken reis- en verblijfkosten ten bedrage van vier-vijfde van het vermoedelijk bedrag dier kosten, of, wanneer de reis langer moet duren dan een maand, van vier-vijfde van het over de eerste maand te goed te maken bedrag.

Het bedrag van het voorschot wordt met datum en nummer van het mandaat op de akte van oproeping vermeld en bij de uitbetaling der schadeloosstelling verrekend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 4.

Aanvullingen

De ambtenaar die het voorschot heeft verleend, doet daarvan terstond mededeeling aan de rechterlijke autoriteit, met de begrooting belast.

Art. 11.

Waar in de ordonnantie wordt gesproken van getuigen, worden daaronder mede verstaan zij, die opgekomen zijn als deskundigen of als verdachten ingevolge art. 46 van het reglement op de strafvordering (Stbl. 1911 No. 438).

Art. 13.

Onder palen, in deze verordening genoemd, worden verstaan afstanden van 1507 Nederlandsche ellen.

Art. 14.

Dit tarief is niet toepasselijk op gevangenen, hetzij preventieve, hetzij veroordeelde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

(Zie Art. 29).

UITTREKSEL uit het *tarief* tot regeling der schadeloosstelling voor *Inlanders* of met dezen gelijkgestelde personen, in strafzaken als getuigen of deskundigen verschenen. (vastgesteld bij ordonnantie van 7 September 1884 Stbl. No. 143, laatstelijk gewijzigd bij ordonnantie van 26 November 1913 Stbl. No. 662).

Art. 1.

Aan Inlanders en met dezen gelijkgestelde personen, die in strafzaken, op last van eene bevoegde macht, zijn verschenen om voor eene rechterlijke autoriteit (daaronder niet begrepen de districts- en regentschapsgerechten op Java en Madoera) als getuigen gehoord te worden of wel als verdachten ingevolge artikel 46 van het reglement op de strafvordering, wordt op hun verzoek eene schadeloosstelling verleend wegens reiskosten heen en terug- en verblijfkosten, zoo zij op een afstand van meer dan acht paal van de plaats, waar hunne verschijning gevorderd wordt, woonachtig zijn of verblijf houden.

Gelijke schadeloosstelling wordt verleend aan getuigen, die met toepassing van art. 48 alinea 4 van het reglement op de uitoefening der politie, de burgerlijke rechtspleging en de strafvordering onder de Inlanders en de daarmede gelijkgestelde personen op Java en Madoera en van het daarmede overeenstemmende voorschrift der reglementen op het rechtswezen in de verschillende bezittingen buiten Java en Madoera, recht hebben op reis- en verblijfkosten.

Buiten het geval, bedoeld bij al. 2, hebben personen, die voor ambtenaren van gerechtelijke politie zijn verschenen tot het afleggen van voorloopige verklaringen of tot geven van inlichtingen, geene aanspraak op schadeloosstelling.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullingen

Indien meerdere getuigen gezamenlijk hebben gebruik gemaakt van een niet publiek (particulier) vervoermiddel, kan de vergoeding wegens reiskosten heen en terug slechts voor een hunner worden in rekening gebracht en geleden.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om in buitengewone gevallen van het bepaalde bij al. 3 af te wijken (Stbl. 1901 No. 122).

Art. 2.

Behoudens de bepaling van alinea 2 van artikel 9 bestaat de schadeloosstelling wegens reiskosten, bij reizen over land of langs binnenwateren, mits zonder stoomkracht, in een bedrag van vijf cent voor elken paal, dien de getuige verder woont of verblijf houdt dan acht paal van de plaats, waar zijne verschijning wordt gevorderd; bij reizen over zee of met stoomvermogen in het kostende der vracht voor de laagste klasse van passagiers. (Stbl. 1911 No. 590). [1])

Wanneer de reis gedeeltelijk met en gedeeltelijk zonder stoomkracht wordt gedaan, wordt, behalve de kosten van vervoer met stoomtransportmiddelen, vergoeding wegens reiskosten toegekend over den geheelen afstand, welke boven acht palen niet met stoomkracht is afgelegd, berekend naar den maatstaf van vijf cents per paal (Stbl. 1898 No. 103).[2])

Het hoofd van plaatselijk bestuur der woon- of verblijfplaats van den getuige beoordeelt mede, indien zulks in een bijzonder geval noodig mocht zijn, in hoeverre de reis te land of te water en of zij geheel of gedeeltelijk met stoomtransportmiddelen moet worden afgelegd.

Hiervan houdt hij aanteekening, of doet hij door het districtshoofd aanteekening houden op het exploit van dagvaarding of andere akte van oproeping, dan wel op een in deze en

---

[1]) De schadeloosstelling voor reiskosten à *f* 0.05 per paal behoort te worden toegekend zoowel voor de heen- als voor de terugreis, d. w. z. over tweemaal den afstand na aftrek van tweemaal acht paal (bijblad 4516).

[2]) Voor de juiste interpretatie van dit voorschrift wordt verwezen naar bijblad 4678, hierachter *opgenomen als bijlage No. 7.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullingen

andere buitengewone gevallen aan den getuige bij diens vertrek uit te reiken reisbiljet.

Art. 3.

Behoudens de bepaling van alinea 2 van artikel 9 bedraagt de schadeloosstelling wegens verblijfkosten in verband met de plaatselijke omstandigheden eene som van ten minste dertig en ten hoogste vijftig centen per dag, over alle dagen, dat de getuige genoodzaakt is ten gevolge zijner oproeping buiten zijn woon- of verblijfplaats te overnachten, met dien verstande, dat, tenzij de afstand minder bedraagt en behoudens het geval van stremming der reis wegens van zijnen wil onafhankelijke omstandigheden, naar gelang van de wijze, waarop gereisd wordt, per dag ten minste dezelfde afstanden moeten worden afgelegd als voor het verkrijgen van aanspraak op daggeld door Europeesche burgerlijke landsdienaren zijn of zullen worden vastgesteld [1]). (Stbl. 1911 No. 590).

Bij reizen langs binnenwateren of gedeeltelijk in stoomspoorwagens, gedeeltelijk met andere middelen van vervoer beoordeelt het hoofd van plaatselijk bestuur, door wiens gebied de getuige reist, in billijkheid, welke afstanden per dag kunnen worden afgelegd en teekent dit op de in artikel 2 genoemde bescheiden aan.

Daarop wordt ook door het hoofd van plaatselijk bestuur of door het districtshoofd der woon- of verblijfplaats van den getuige aangeteekend op hoeveel per dag hij, in verband met de plaatselijke omstandigheden, aanspraak kan maken wegens verblijfkosten. (Stbl. 1911 No. 590).

De helft der verblijfkosten wordt uitgekeerd voor den dag waarop de getuige op zijn woon- of verblijfplaats terugkeert, zoomede voor reizen, die naar het oordeel der rechterlijke autoriteit, die de schadeloosstelling begroot, zonder bezwaar, op denzelfden dag heen en terug kunnen worden afgelegd. (Stbl. 1913 No. 662).

---

[1]) Genoemde afstanden zijn te vinden in de gelijkluidende regeling voor in Indië alleen reizende militairen enz., opgenomen in 2 I. V. VI bijlage I art. 33.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullinge

Ten aanzien van andere Inlandsche hoofden en grooten, van hoofden der met Inlanders gelijkgestelde bevolking, alsmede van Inlanders en met dezen gelijkgestelde personen die naar het oordeel van het hoofd van plaatselijk bestuur hunner woonplaats wegens hunnen maatschappelijken rang en stand aanspraak kunnen maken op een hoogere schadeloosstelling. dan die, bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 van dit tarief, stelt bedoeld hoofd de som vast, die zij als schadeloosstelling behooren te genieten, daarbij in acht nemende de door de regeering ten opzichte van in dienst reizende Inlandsche landsdienaren vastgestelde of vast te stellen regelen met betrekking tot het hen toe te kennen daggeld en met dien verstande, dat de hun toe te kennen schadeloosstelling het krachtens de eerste alinea van dit artikel uit te keeren bedrag niet te boven mag gaan. (Stb: 1911 No. 590).

Art. 10.

Inlandsche priesters en tot de met Inlanders gelijkgestelde bevolking behoorende personen, die met het afnemen van eenen eed belast zijn, genieten voor elke beëediging één gulden, doch nooit meer dan drie gulden voor elken dag.

Art. 11.

Deskundigen en tolken genieten een vergoeding van één tot drie gulden voor elken dag, waarop hunne diensten als zoodanig worden gevorderd. (Stbl. 1898 No. 343).

Deze vergoeding wordt geregeld naar hunnen staud en rang en naar het gewicht hunner verrichtingen, ter beoordeeling der rechterlijke autoriteit die met de begrooting is belast.

Art. 12.

De in de beide vorige artikelen bedoelde personen genieten dezelfde schadeloosstelling wegens reis- en verblijfkosten, als bij dit tarief aan getuigen is toegekend en in de gevallen daarbij bedoeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullingen

Geene aanspraak op schadeloosstelling wegens verblijfkosten kan worden gemaakt over de dagen, waarop de getuige aan boord van een stoom- of zeilschip nachtverblijf heeft moeten houden, tenzij hij aldaar zelf in zijne voeding heeft moeten voorzien.

Art. 4.

Voor de berekening van den afstand worden de officieele afstandwijzers gevolgd en, waar deze ontbreken, de afstanden, op de in artikel 2 genoemde bescheiden te stellen door de hoofden van plaatselijk bestuur, door wier gebied de getuige reist, of door het hoofd van het district, alwaar hij woont of verblijf houdt.

Art. 8.

Wanneer zulks ter plaatse van vertrek noodzakelijk wordt geacht, kan de getuige door den tot het afgeven van ordonnantiën of mandaten op 's lands kas bevoegden ambtenaar, een voorschot worden verleend tot een bedrag van vier-vijfde van het vermoedelijk eindcijfer der te vorderen schadeloosstelling, of, wanneer de reis langer moet duren dan eene maand, van vier-vijfde van het over de eerste maand te goed te maken bedrag.

Het bedrag van het voorschot wordt met datum en nummer van het mandaat vermeld op de in artikel 2 genoemde bescheiden en bij de uitbetaling der schadeloosstelling verrekend. De ambtenaar, die het voorschot heeft verleend, doet daarvan terstond mededeeling aan de autoriteit met de begrooting belast.

Art. 9.

Aan Inlandsche vorsten en grooten van hoogen rang, die niet zonder voorafgaande machtiging van den Gouverneur-Generaal als getuigen mogen worden opgeroepen, wordt eene schadeloostelling toegekend, op denzelfden voet als aan getuigen van Europeeschen landaard.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullinge

Ten aanzien van andere Inlandsche hoofden en grooten, van hoofden der met Inlanders gelijkgestelde bevolking, alsmede van Inlanders en met dezen gelijkgestelde personen die naar het oordeel van het hoofd van plaatselijk bestuur hunner woonplaats wegens hunnen maatschappelijken rang en stand aanspraak kunnen maken op een hoogere schadeloosstelling, dan die, bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 van dit tarief, stelt bedoeld hoofd de som vast, die zij als schadeloosstelling behooren te genieten, daarbij in acht nemende de door de regeering ten opzichte van in dienst reizende Inlandsche landsdienaren vastgestelde of vast te stellen regelen met betrekking tot het hen toe te kennen daggeld en met dien verstande, dat de hun toe te kennen schadeloosstelling het krachtens de eerste alinea van dit artikel uit te keeren bedrag niet te boven mag gaan. (Stb: 1911 No. 590).

Art. 10.

Inlandsche priesters en tot de met Inlanders gelijkgestelde bevolking behoorende personen, die met het afnemen van eenen eed belast zijn, genieten voor elke beëediging één gulden, doch nooit meer dan drie gulden voor elken dag.

Art. 11.

Deskundigen en tolken genieten een vergoeding van één tot drie gulden voor elken dag, waarop hunne diensten als zoodanig worden gevorderd. (Stbl. 1898 No. 343).

Deze vergoeding wordt geregeld naar hunnen stand en rang en naar het gewicht hunner verrichtingen, ter beoordeeling der rechterlijke autoriteit die met de begrooting is belast.

Art. 12.

De in de beide vorige artikelen bedoelde personen genieten dezelfde schadeloosstelling wegens reis- en verblijfkosten, als bij dit tarief aan getuigen is toegekend en in de gevallen daarbij bedoeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 5.

Aanvullingen

De begrooting en uitbetaling geschieden op dezelfde wijze als voor getuigen is bepaald.

In bijzondere omstandigheden kan de Gouverneur-Generaal in de gevallen, waarin geen schadeloosstelling wegens reis- en verblijfkosten kan worden gevorderd, een door Hem vast te stellen vergoeding daarvoor verleenen. (Stbl. 1898 No. 343).

Art. 13.

Voor de verrichtingen, bedoeld bij de artikelen 10 en 11, wordt geene vergoeding ten laste van 's lands kas toegekend aan personen, die een vaste bezoldiging van het gouvernement genieten.

Deze personen kunnen echter op schadeloosstelling wegens reis- en verblijfkosten overeenkomstig de bepalingen van deze verordening aanspraak maken, wanneer zij op eenen afstand van meer dan acht paal van de plaats, waar hunne verrichtingen gevorderd worden, gevestigd zijn.

Art. 15.

Onder palen in deze verordening genoemd, worden verstaan afstanden van 1507 Nederlandsche el.

Art 16.

Deze tarief is niet toepasselijk op gevangenen, hetzij preventieve, hetzij veroordeelde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aanvullingen

BIJLAGE No. 6.

(Zie Art. 30).

UITTREKSEL *uit de regeling* der vergoeding aan *deskundigen* voor in strafzaken verrichte *werkzaamheden* (vastgesteld bij ordonnantie van 12 October 1896 Stbl. 198).

Art. 1.

Voor werkzaamheden, op last van de bevoegde autoriteit in strafzaken verricht, hebben deskundigen, niet behoorende tot de in art. 5 genoemde personen, aanspraak op een vergoeding, *naar hun rang en stand en naar het gewicht hunner verrichtingen te begrooten*, doch voor iedere vacatie van drie uren niet te boven gaande:

a. voor zooveel Europeanen en met dezen gelijkgestelden betreft *f* 5,— en

b. voor zooveel Inlanders en met dezen gelijkgestelden betreft *f* 2,50.

De eerste vacatie wordt geheel berekend, al is het onderzoek ook binnen den tijd van drie uren afgeloopen.

Zoo de eindvacatie minder dan drie uren bedraagt, wordt voor ieder uur een derde deel berekend; de gedeelten van een uur komen niet in aanmerking.

Indien de deskundigen zich tot het verrichten van de hen opgedragen werkzaamheden van hunne woning moeten verwijderen, wordt hun een gelijke vergoeding toegestaan voor tijdverlies gedurende de heen- en terugreis, doch tot een maximum van *f* 12,— daags voor Europeanen en daarmede gelijkgestelden en *f* 6.— daags voor Inlanders en daarmede gelijkgestelden.

Geen vergoeding wordt genoten:

1e. voor de eedaflegging;

2e. voor het overnemen der te onderzoeken voorwerpen of stukken;

3e. voor de indiening van het verslag of de geneeskundige verklaring.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No: 6.

Aanvullingen

Art. 2.

De vergoeding wordt begroot door de autoriteit, op wier last de werkzaamheden zijn verricht, aan den voet eener door den deskundige ingediende declaratie, van een onderteekening en een dagteekening voorzien, en behelzende een omschrijving van de verrichtingen, zoomede een opgaaf van het aantal uren daaraan besteed.

Is de in het vorig lid bedoelde autoriteit een college, dan geschiedt de begrooting door den voorzitter.

Art. 4.

De autoriteit, die begroot heeft, is aansprakelijk voor alle afwijking of verkeerde toepassing der bepalingen van dit tarief, behoudens haar verhaal op den deskundige, die meer, dan hem rechtens toekwam, ontvangen heeft.

In buitengewone gevallen, waarin de toekenning van het in art. 1 gesteld maximum niet in evenredigheid zou staan tot den omvang of het gewicht der verrichte werkzaamheden, kan de autoriteit door den Gouverneur-Generaal tot afwijking gemachtigd worden op haar daartoe door tusschenkomst van den directeur van justitie gedaan voorstel.

Art. 5.

Geen aanspraak op vergoeding hebben:

1e. personen in actieven dienst, een doorgaande bezoldiging of doorgaande inkomsten uit 's lands kas genietende;

2e. zij, die uit 's landskas een non-activiteit straktement, wachtgeld of onderstand genieten;

3e. personen, die, ofschoon zich niet in 's landsdienst bevindende, nochtans uit eenigen hoofde een vaste toelage uit 's lands kas genieten.

In buitengewone gevallen is de Gouverneur-Generaal bevoegd aan de in het vorig lid bedoelde personen voor verrichtingen in strafzaken van bijzonderen omvang of van groot gewicht een vergoeding toe te kennen tot een bedrag, in elk

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 6.

Aanvullinge

bijzonder geval door Hem, met inachtneming van de bepalingen van dit tarief, vast te stellen.

Art. 7.

De deskundige, die tot het verrichten van de hem opgedragen werkzaamheden, in deze ordonnantie bedoeld, zich van zijn woonplaats moet verwijderen, heeft aanspraak op vergoeding van reis- en verblijfkosten op den voet van de tarieven, vastgesteld bij de ordonnantiën van 7 September 1884 (Staatsblad Nos 142 en 143) [1]), zooals zij sedert zijn of zullen worden gewijzigd en aangevuld.

Art. 8.

Onder deskundigen in den zin van art. 1 worden niet gerekend tolken en translateurs. De voor hen geldende bepalingen blijven gehandhaafd.

Art. 9.

Deze ordonnantie is niet toepasselijk ingeval de deskundige tot het geven van mondelinge voorlichting voor een rechterlijke autoriteit in strafzaken is verschenen.

De ter zake bestaande tarieven blijven gehandhaafd.

---

[1]) Zie de bijlagen Nos. 4 en 5.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 7.

(Zie Art. 29).

Berekening van reiskosten van Inlandsche getuigen. (Bijblad op het staatsblad van Nederlandsch-Indië No. 4678).

Aan artikel 2 alinea 1 van het bij de ordonnantie van 7 September 1884 (Staatsblad No. 143) vastgesteld tarief tot regeling der schadeloosstelling voor Inlanders of met dezen gelijkgestelde personen in strafzaken als getuigen of deskundigen verschenen, is, blijkens de missive van den 1sten gouvernements secretaris van 17 December 1890 No. 3002, de volgende uitlegging gegeven.

De bedoelde alinea luidt: „De schadeloosstelling wegens „reiskosten bestaat, bij reizen over land of langs binnen- „wateren, mits zonder stoomkracht, in een bedrag van *vijf* „cent voor elken paal, dien de getuige *verder* woont of verblijf „houdt dan *acht* paal *van de plaats waar zijne verschijning* „*wordt gevorderd;* bij reizen over zee of met stoomvermogen „in het kostende der vracht".

Als uitgangspunt voor de berekening der reiskosten is dus naar de duidelijke bewoordingen der wet bepaald de *plaats van verschijning*, terwijl als het traject, waarvoor geen paalgeld mag worden te goed gedaan, is aangewezen de afstand van die plaats tot aan den *achtsten* paal.

Stel in de volgende figuur.

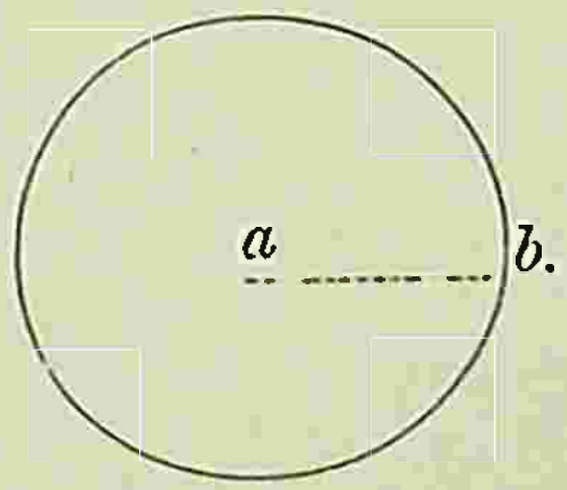

dat *a* de plaats van verschijning is en *a b* de afstand van acht paal, dan hebben getuigen, die wonen op plaatsen aan den cirkelomtrek of daarbinnen gelegen, geen aanspraak op paal- of spoorgeld. (art. 1 al. 1 van genoemd voorschrift).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bijlage No. 7.

Aanvullingen

Doch is de woning van den getuige gelegen buiten den cirkelomtrek, d.i. verder dan acht paal van de plaats van verschijning, b.v. op punt *d* dan wordt hem, wanneer de

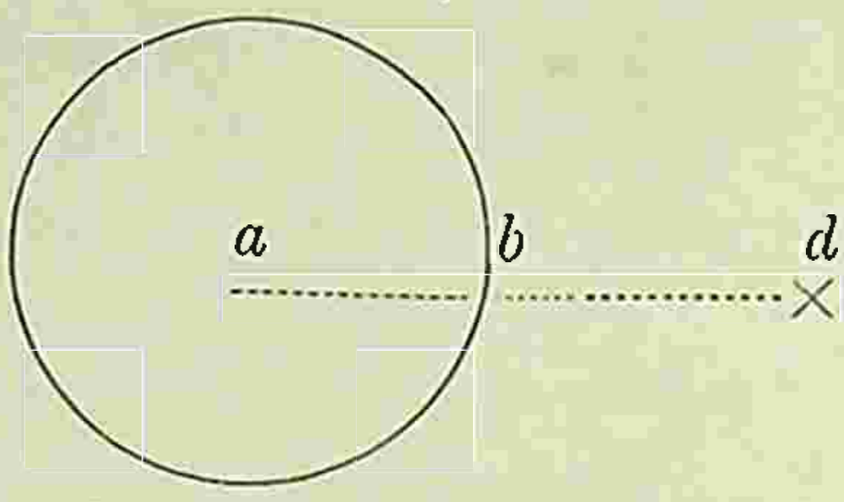

reis over den geheelen afstand zonder stoomvermogen wordt ondernomen, alleen uitbetaald vijf cent voor elken paal tusschen *b* en *d*, terwijl indien de plaatsen *a* en *d* met elkander verbonden zijn door een spoorweg, over het geheele traject spoorkosten mogen worden vergoed. (art. 2 al. 1 van bedoeld voorschrift).

Wordt eindelijk de reis gedeeltelijk met (....), gedeeltelijk zonder stoomkracht afgelegd dan worden over den

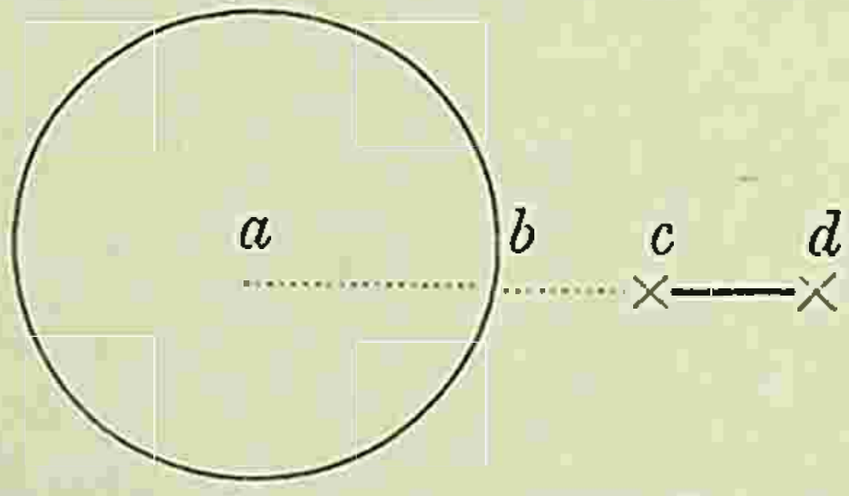

afstand *a d*, wanneer van *a* tot *c* zonder, van *c* tot *d* met stoomkracht wordt gereisd, van *a* tot *b* geen paalgeld, van *b* tot *c* vijf cent per paal en van *c* tot *d* spoorkosten te goed gedaan, terwijl in het geval dat de reis van *a* tot *c*

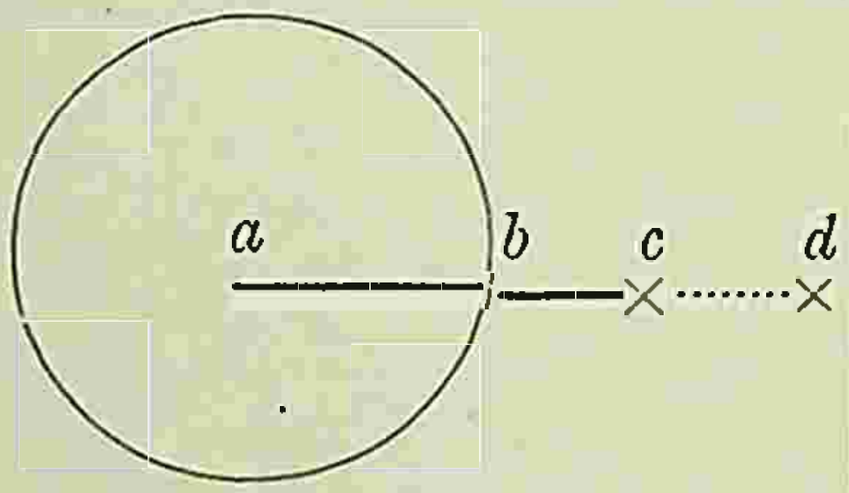

met en van *c* tot *d* zonder stoomvermogen wordt afgelegd, van *a* tot *c* spoorvracht en van *c* tot *d* paalgeld wordt toegekend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 8.

(Zie Art. 59).

CIRCULAIRE

(Bijblad op het Staatsblad van Nederlandsch-Indië No. 4809).

Aan

de Ambtenaren van het Openbaar Ministerie.

No. 1651

Batavia, 14 September 1892.

Reeds bij de circulaires van 23 Juni 1876 No. 1201 (1) en 23 Januari 1879 No. 139 (1) vestigde de Procureur-Generaal er de aandacht op, dat schepelingen der Nederlandsche Koninklijke Marine, van welken landaard ook, behooren terecht te staan wegens misdrijven of overtredingen, door hen aan wal gepleegd, voor den Zeekrijgsraad of den bevoegden disciplinairen rechter aan boord van het oorlogsvaartuig, waarop zij geplaatst zijn.

In weerwil van die herhaalde kennisgave heeft zich in den laatsten tijd weder het geval voorgedaan, dat deze schepelingen door de politie opgevat, niet naar boord van hunne schepen gezonden, maar in de gevangenis aangehouden en voor den burgerlijken rechter zijn terechtgesteld.

Vooral is het noodig de Hoofddjaksa's omtrent dit punt in te lichten, daar zij gewoonlijk de Inlandsche schepelingen der Nederlandsche Koninklijke Marine niet als oorlogsmatrozen beschouwen, maar hen wegens politieovertredingen op de rol brengen of wegens misdrijven op dezelfde wijze vervolgen als Inlanders, welke tot de burgermaatschappij behooren.

Slechts ingeval de schepelingen der Nederlandsche Koninklijke Marine aan wal gezamenlijk met burgers een commun delict, dat is een niet militair delict, plegen of de bepalingen op 'slands middelen overtreden, moeten zij voor den burger-

(1) Bijblad No. 3376.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 8.

Aanvullinge

lijken rechter terechtstaan, doch zal in allen gevalle kennis van hunne aanhouding moeten gegeven worden aan den Kommandant van het oorlogsschip, waartoe zij behooren.

In alle andere gevallen heeft de politie wel het recht de rustverstoorders aan te houden en is zij zelfs verplicht proces-verbaal op te maken van hare bevinding, doch behooren de schepelingen der Marine met het proces-verbaal overgeleverd te worden aan hunnen Kommandant.

Op last der Regeering [1]) deel ik U het bovenstaande mede, met verzoek voor de nakoming dezer circulaire het noodige te willen verrichten.

De Procureur-Generaal

bij het Hoog Gerechtshof van Ned. Indië

(w.g.) W. DE GELDER.

---

[1]) Missive 1e Gouvernements Secretaris van 20 Augustus 1892 No. 2055*a*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BIJLAGE No. 8.

Aanvullinge

lijken rechter terechtstaan, doch zal in allen gevalle kennis van hunne aanhouding moeten gegeven worden aan den Kommandant van het oorlogsschip, waartoe zij behooren.

In alle andere gevallen heeft de politie wel het recht de rustverstoorders aan te houden en is zij zelfs verplicht proces-verbaal op te maken van hare bevinding, doch behooren de schepelingen der Marine met het proces-verbaal overgeleverd te worden aan hunnen Kommandant.

Op last der Regeering [1]) deel ik U het bovenstaande mede, met verzoek voor de nakoming dezer circulaire het noodige te willen verrichten.

De Procureur-Generaal

bij het Hoog Gerechtshof van Ned. Indië

(w.g.) W. DE GELDER.

---

[1]) Missive le Gouvernements Secretaris van 20 Augustus 1892 No. 2055*a*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA